

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Değerli Meclis üyeleri, Basınımızın seçkin temsilcileri, Hepinizi, şahsım ve yönetim kurulu adına saygıyla selamlıyorum. Sayın Bakanım, davetimizi kabul ettiğiniz için size teşekkür ediyor, hoşgeldiniz diyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Ekonomide küçülme devam ediyor. Birinci çeyrekte yüzde 14,3 küçülen ekonomi, ikinci çeyrekte de yüzde 7 küçüldü. Bu yıl tarımsal üretim çok iyi olduğu için küçülmenin üçüncü çeyrekte biraz daha hız kesmesi bekleniyor. Ancak yılı yüzde 5-6 oranında bir küçülmeyle kapatacağımız kesinleşiyor. Gelecek yılın ilk çeyreğinde ekonomi büyüyecek. Ama bu baz etkisinden kaynaklanacak. Ancak, önemli olan büyümenin ne kadar güçlü ve sürdürülebilir olacağı. Orta vadeli program 2010'da yüzde 3,5, 2011'de ise yüzde 4,5 büyüyeceğimizi tahmin ediyor. Bu büyüme oranları ile 2011'de ancak 2007 seviyesine geleceğiz demektir. Yılda yüzde 6-7 büyümesi gereken Türkiye için bu oranlar tatmin edici değildir.

Değerli Bakanım,

Sanayide durum hiç de iyi değildir. Bildiğiniz gibi sanayi üretimi Temmuz ayında %9,2 azaldı. Temmuz ayında üretim; Madencilik ve Taşocakçılığı sektöründe binde 9 artarken, İmalat Sanayii sektöründe yüzde 10,5, Elektrik, Gaz ve Sıcak Su Buharı üretiminde ise yüzde 3,2 azaldı. Biz de sanayi üretimi geçen yılın Temmuz ayına göre yüzde 9,2 azalırken, Haziran ayına göre yüzde 0,9 arttı diye teselli buluyoruz. Ancak, kapasite kullanımında son aylarda yaşanan gelişmeler sanayi üretiminde kıpırdama umutlarımızı gölgelemektedir. İmalat sanayiinde kapasite kullanım oranı, Ağustos ayında geçen yılın aynı ayına göre 6,5 puan azalırken, bir önceki aya göre de 2,6 puan azalarak yüzde 69,7 seviyesinde gerçekleşti. Hatırlayacaksınız, kapasite kullanım oranı Temmuz ayında da bir önceki aya göre yüzde 0,7 düşmüştü. Tüm bu gelişmeler iş dünyasının moralini de bozmuştur. Geçen ay, reel kesim güven endeksi 2,6 puan düşerek 98,5'e geriledi. Oysa üç ay önce reel kesim güven endeksi 100'ü aşmıştı.

Sayın Bakanım,

Piyasalara canlılık getirmesi için çeşitli sektörlerde KDV-ÖTV indirimlerine gidilmesini önermiş ve bu önerimiz kabul görmüştü. Bu yüzde şahsınızda Hükümete teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu indirimler hedef sektörlerle bir canlılık getirmiş, ayrıca vergi gelirlerinde de artışa yol açmıştı. Bu vergi indirimleri, dayanıklı tüketim malları üreten sektörlerle bir canlılık getirmiş, canlılık da moralleri düzeltmişti. Ancak, imalat sanayimizin her sektörü tüketim malı üretmemektedir. Yatırım malları üreten sektörlerin de moral ve desteğe ihtiyacı vardır. Çünkü, yatırım malı üreten sektörler krizden en fazla etkilenen sektörler olmuştur. Yatırım malları üreten sektörlerde üretim Temmuz ayında yüzde 23 düşmüştür. Biz, bu kriz ortamında bile yatırım yapmak isteyip de belirsizlik yüzünden yatırımları erteleyen çok sayıda sanayici olduğunu biliyoruz. Ertelenen bu yatırım kararlarını öne çekmek ve sermaye malları üreten sektörlerle bir nefes alma imkanı sağlamak için iyi belirlenmiş bir listede yer alan yatırım malları için leasingde KDV oranını bir süreliğine yüzde 1'e çekmek ve amortisman süresini iki yıla indirmek yerinde olacaktır. Ayrıca, kamu alımlarında yerli makine ve teçhizatlara mutlaka öncelik verilmelidir.

Değerli Meclis üyeleri,

Eski krizlerde olduğu gibi bu krizden ihracatla çıkamayacağımızı biliyoruz. Nitekim dış ticaret hacmindeki daralma devam etmektedir. Temmuz ayında ihracat %28 azalarak 9 milyar dolar, ithalat %39,5 azalarak 12,4 milyar dolar oldu. dış ticaret açığı ise %57 azalarak 8 milyar dolardan, 3,4 milyar dolara geriledi. 2008 Temmuz ayında %61 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2009 Temmuz ayında %73'e yükseldi. Hükümetin dış pazarları çeşitlendirmek için büyük bir çaba içinde olduğunu biliyor ve bu çabaları takdirle karşılıyoruz. Ancak, ihracatı artırmak için mali piyasaları gelişmemiş ülkelere TL cinsinden ülke kredisi açarak bu ülkelere ihracatımızı artırabiliriz kanısındayım. Enflasyondaki düşüş devam ediyor ancak bu düşüş tamamiyle iç talebin durmasından kaynaklanıyor. Ağustos ayında; TÜFE'de binde 3 düşüş, ÜFE'de binde 0,42 artış oldu. Böylece Ağustos ayında yıllık enflasyon TÜFE'de yüzde 5,33, ÜFE'de yüzde -1,04 oldu. İç talebin zayıflamasının bizce en önemli nedenlerinden birisi tüketicilerin güvenindeki bozulmadır. Tüketici güven endeksi Ağustos ayında Temmuz ayına göre %1,29 oranında azalarak 81,3 değerine geriledi.

Sayın Bakanım,

Dünya Bankası'nın İş ve Yatırım Ortamı 2010 raporu geçtiğimiz günlerde yayınlandı. 2009 raporunda 63'üncü sırada yer alan Türkiye 10 sıra birden düşerek 73'üncü sıraya geriledi. Sizlere İş ve Yatırım Ortamı bakımından Türkiye'yi geride bırakan ülkelere bazı örnekler vermek istiyorum. Malezya 23'üncü sırada. Azerbaycan 38'inci sırada. Moğolistan 60, Ruanda 67'inci sırada. Komşumuz Gürcistan, hızlı bir atılım yaparak 11'inci sıraya yükseldi. Bizim on sıra birden düşmemizin temel nedeni reform sürecine ara vermek, iş ve yatırım ortamını iyileştirecek reformları yapmamak. Biz durunca başkaları daha çabuk hareket ettiği için biz geride kalıyoruz. Diğer ülkeler reformlarına hız verdikleri için bizleri geride bıraktılar. Oysa bu küresel rekabet ortamında bizim herkesten daha hızlı koşmamız lazım.

Sayın Bakanım,

Bildiğiniz gibi orta vadeli program önümüzdeki yıllarda işsizliğin yüzde 14'ler düzeyinde olacağını belirtiyor. Küresel kriz, işsizlikte 3-4 puanlık bir sıçramaya yol açmıştır. Haziran döneminde Türkiye genelinde işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 972 bin kişi artarak 3 milyon 269 bin kişiye yükseldi. İşsizlik oranı ise 3,6 puanlık artış ile % 13 oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre %18'den %24'e yükseldi. İşsizlikte küresel krizin çok büyük bir rolü var. Ancak, ekonomi krizden önce de istihdam yaratmakta zorluk çekiyordu. Bunun temel nedeni ise işgücü piyasasında istihdam artışını engelleyen katılıklar, yapısal bozukluklardır. Size biraz önce sözünü ettiğim Dünya Bankası raporunda sıralamada en kötü olduğumuz alan istihdam ortamıdır. Türkiye istihdam kolaylığı açısından 183 ülke içinde 145'inci oldu. Türkiye geçen yıl 143'üncü idi. Ülkemiz işten çıkarmanın en yüksek maliyetli olduğu ülkeler arasında yer alıyor. 20 yıl çalışmış bir işçiyi işten çıkarmanın maliyeti Danimarka, ABD, Yeni Zelanda'da sıfır iken ülkemizde 95 haftalık ücrete karşılık geliyor. İstihdam ortamında bizden daha kötü olan ülkeler de var. Örneğin 20 yıl çalışmış bir işçiyi işten çıkarmanın maliyeti Bengaldeş'te 104 haftalık, Sudan'da 118 haftalık, Mısır'da ise 132 haftalık ücrete eşit.

Bizi geride bırakan ülkelerden bazılarında işçi çıkarmanın maliyeti, İran'da 87 hafta, Malezya'da 75, Hindistan'da 56, Fransa'da 32, Rusya'da 17, Norveç'te ve Uganda'da 13, İtalya'da 11, Romanya'da 8, Japonya'da ise 4 haftalık ücrete eşit. Aslında, işten çıkarmanın maliyetinin bu kadar yüksek olduğu bir ülkede işsizliğin daha yüksek olmadığına şaşmalıyız. Çünkü işten çıkarmak ne kadar zor ise işe almak da o kadar zordur. Bununla ilgili olarak biz ASO olarak yıllardır Kıdem Tazminatı sisteminde bir reforma gidilmesini, kıdem kazanmak için gereken sürenin uzatılıp, kazanılan kıdemini düşürülmesini ve bir Kıdem Tazminatı Fonu kurulmasını talep ediyoruz. Bu talebimizde de ısrarcıyız. Aksi takdirde Türkiye'de işsizlik ve kayıt dışı istihdamla mücadele etmek çok zorlaşacaktır.

Sayın Bakanım,

ASO olarak sık sık dile getirdiğimiz bazı görüş ve önerilerimizi size de sunmak istiyoruz. Kamuya olan vergi ve SSK borçlarının; uygun vade ve faizlerle yeniden yapılandırılması, yeniden yapılandırılan borçların ödeme dilimlerinde ağırlığın ileri dönemlere itilmesi, borçların gecikme faizlerinin Hazine'nin borçlanma faizleri kullanılarak yeniden hesaplanması yerinde olacaktır. Aslında bu konuda bazı düzenlemeler kriz öncesinde yapılmıştı ama kriz çıkınca bunların faydası da çok sınırlı oldu. Bu nedenle bu borçların uygun vade ve koşullarda yeniden yapılandırılması, kriz ortamının etkilerini azaltmakta şimdi çok daha etkili ve faydalı olacaktır. Özellikle Hastanelerin, Belediyelerin ve Üniversitelerin özel sektöre olan borçları ödenek yokluğu gerekçesiyle çok geç ödenmektedir. Bu borçların süratle ödenmesi mutlaka sağlanmalıdır. Piyasa Gözetim ve Denetiminin nihai ürünler için gümrüklerden başlatılması, Odalara, Piyasa Denetimi ve Gözetimi için akredite laboratuvarlara iletmek amacıyla numüne alma yetkisinin verilmesi, Gümrüğe terkedilen malların tekrar satışında güvenli mal olup olmadığı tetkik edilmeden tekrar satışına izin verilmemesi yerinde olacaktır. DMO alımlarında da sadece yerli malları seçilmeli, İller Bankası da sadece yerli mal alımlarını kredilendirmelidir. Kamu alımlarında eşik değer altındaki ihalelere yabancıların katılmasına da izin verilmemelidir. Birleşme teşviklerinin süresinin en azından 2010 yılının sonuna kadar uzatılması yerinde olacaktır. Yeni teşvik sisteminde OSB'lere yer verilmemiş olması da bizce büyük bir eksiklik.

Sayın Bakanım,

Aslında sanayimizin başka sorunları da var. Ancak şimdi fazla zamanınızı almamak için bu sorunları size bir dosya olarak sunacağım. Bu sorunlara, sizin de katkılarınızla çözümler getirilmesini diliyorum, Meclis toplantımıza katıldığınız ve bizi dinlediğiniz için bir kez daha teşekkür ediyorum, tüm katılımcıları saygıyla selamlıyorum.